

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-04-24

Ärendenummer SMF-2025-00334

Handläggare

Antonia Fransson

Telefon: 031-368 25 56

E-post: antonia.fransson@stadsmiljo.goteborg.se

Svar på remiss från Regeringskansliet om Hemställan från Arbetsmiljöverket och Skatteverket gällande ändringar i trafikförordningen för underlättande av parkering för personal

Ärendet

En remiss har inkommit till Göteborgs Stad från Regeringskansliet med hemställan från Arbetsmiljöverket och Skatteverket gällande ändringar i trafikförordningen för underlättande av parkering för personal. Remissen ska besvaras senast den 12 maj 2025.

I promemorian från Arbetsmiljöverket föreslås att viss personal vid Arbetsmiljöverket – vid vissa typer av inspektioner och under särskilda omständigheter – får stanna eller parkera fordon på platser där det annars är förbjudet. I promemorian från Skatteverket föreslås att all yrkesutövande personal vid Skatteverket under vissa omständigheter får stanna eller parkera fordon på platser där det annars är förbjudet.

Remissvar från Göteborgs Stad, Stadsmiljöförvaltningen

Göteborgs Stad genom stadsmiljöförvaltningen har stor förståelse och respekt för den problematik och de behov Arbetsmiljöverket och Skatteverket har i yrkesutövanden. Dock ställer sig stadsmiljöförvaltningen negativ till förslagen om ändring av trafikförordningen avseende både Arbetsmiljöverket och Skatteverket.

Önskemålet från Arbetsmiljöverket och Skatteverket avser att få parkera bland annat:

- I ett körfält eller en körbana för fordon i linjetrafik mfl:

Stadsmiljöförvaltningens kommentar: Stor risk att parkerade fordon hindrar framkomligheten för kollektivtrafiken som har hög prioritet i arbetet med omställning till ett hållbart samhälle och som måste utveckla och behålla hög framkomlighet, smidighet, effektivitet, pålitlighet.

- På hållplats, ändamålsplats som till exempel lastplats, parkering reserverad för viss fordonsslag eller trafikantgrupp som till exempel rörelsehindrade och på laddplats:

Stadsmiljöförvaltningens kommentar: Stor risk att samhällsfunktioner som till exempel avfallshämtning eller att den sammanlagda tillgängligheten till

verksamheter eller inrättningar för till exempel rörelsehindrade hindras och begränsas.

- På huvudled:

Stadsmiljöförvaltningens kommentar: En gata förklaras huvudled i regel när det behövs för att styra trafiken och främja framkomlighet på huvudstråk. Där det kan vara lämpligt att parkera regleras tillåten parkering antingen utmed körbanan eller i uppställningsfickor. Övrig uppställning riskerar att allvarligt hindra framkomligheten.

- På gator och platser där kommunen har beslutat om lokala trafikföreskrifter om förbud mot att parkera eller mot att stanna och parkera fordon:

Stadsmiljöförvaltningens kommentar: Förbud mot att parkera fordon används i huvudsak där det av trafiksäkerhets- och/eller framkomlighetsskäl är olämpligt att parkera. Förbud mot att stanna och parkera fordon används i huvudsak i trafikmiljöer där det är synnerligen olämpligt ur trafiksäkerhets- och/eller framkomlighetsskäl att ens stanna ett fordon, än mindre parkera.

Övrig bedömning

Det skulle vara olyckligt om personal som rimligen inte kan krävas inneha expertis inom trafikområdet på eget bevåg ska tvingas bedöma om parkering av arbetsfordonet kan vara lämplig utifrån trafiksäkerhet och framkomlighet, om uppställning kan ske utan fara för trafiksäkerheten eller annan avsevärd olägenhet. Särskilt olyckligt skulle det vara om så stora personalkategorier som föreslås skulle behöva ta ställning till trafikala aspekter i sin yrkesutövning. Ju fler yrkeskategorier utan trafikalt expertis som tillåts på egen hand ta ställning till om uppställning av fordon kan ske där det annars är förbjudet, desto större ser vi risken till allvarliga störningar i trafiken. Därtill kommer risken att ju fler kategorier förutom blåljusverksamhet som undantas från både generella och lokala regler, desto större är risken att respekten för trafikreglerna urholkas. Göteborgs Stad skulle även gärna se att de undantag som gäller just nu också ses över då vår uppfattning är att de är för vida.

Som vi förstår det handlar det aldrig om spontana besök. Vid planerade besök, även med kort varsel, finns möjlighet att vända sig till respektive kommun. En utökad samverkan med kommunerna kan lösa stora delar av problematiken. Vid planering av insatser ska det i regel finnas möjlighet att i förväg kontakta berörd kommun och diskutera möjligheten till dispens, undantag från lokala trafikföreskrifter. Kommunen som har den lokala trafikännedomen kan medge undantag på önskad plats eller föreslå/anvisa annan lämpligare plats. Om kommunens svar inte kan avvaktas har polismyndigheten möjlighet att medge undantag.

Som huvudsakligt skäl anges arbete mot arbetslivskriminalitet och myndighetsgemensam satsning mot organiserad brottslighet och andra relevanta myndighetsgemensamma arbeten.

Det är dock inte enbart Arbetsmiljöverket och Skatteverket utan även, som framgår av handlingarna, ingår ytterligare tio nätverksmyndigheter i den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet. I förlängningen kan även dessa myndigheters personal behöva undantas från generella regler i trafikförordningen vilket riskerar att urholka grundbestämmelserna i trafikförordningen.

Det finns också en överhängande risk att ett undantag så som föreslaget i stor utsträckning skulle användas för att effektivisera arbetet och inte i första hand för att, som vi förstår andemeningen anges vara, främst gälla behov av preventiva skyddsåtgärder och att värna om medarbetarnas arbetsmiljö och hälsa. Effektivt arbetssätt kan komma att användas frekvent som underlag för att ”omständigheterna kräver” att fordonet inte parkeras enligt gällande regler.

I Arbetsmiljöverkets promemoria anges effektivisering som skäl till önskad ändring på bland annat:

- Sida 7 andra stycket:

” ... Även om det huvudsakligen är säkerhetsaspekter som motiverar att inspektörerna bör ges sådan möjlighet finns också effektivitetsaspekter. Effektiviteten i verksamheten kan begränsas av att Arbetsmiljöverkets inspektörer måste leta efter parkering eller förflytta sig längre sträckor till fots på grund av långa avstånd mellan t.ex. en besöksadress eller förrättningsplats och tillgänglig parkering ... ”

- Sida 10 punkt 4.2 första stycket

” ... Huvudsyftet med förslaget är att öka personalsäkerheten vid Arbetsmiljöverkets arbete med myndighetsgemensamma inspektioner mot arbetslivskriminalitet. Förslaget kan därtill förväntas effektivisera Arbetsmiljöverkets och de samverkande myndigheternas arbete inom området ... ”

- Sida 10 punkt 4.5 andra stycket

” ... Förslaget antas medföra effektivitetsvinster i form av tidsbesparing då Arbetsmiljöverkets personal inte behöver leta parkering eller parkera långt ifrån platsen för t.ex. kontrollbesöket. Den totala effektivitetsvinsten är dock inte möjlig att kvantifiera då data saknas ... ”

- Sida 11 punkt 4.7

” ... De effektivitetsvinster i form av tidsbesparing som förslaget antas medföra för Arbetsmiljöverket kan ha en positiv påverkan för de myndigheter som myndigheten samverkar med gällande kontrollbesök avseende arbetslivskriminalitet. Detta då medarbetarna från de berörda myndigheterna inte behöver vänta på Arbetsmiljöverkets personal, utan samverkansarbetet sker utifrån mer lika möjligheter. I vissa fall kan även personal från andra myndigheter inom regeringsuppdraget komma att samåka med Arbetsmiljöverkets personal, vilket kan leda till att de positiva effekterna utsträcks till dessa ... ”

I Skatteverkets promemoria anges effektivisering som skäl till önskad ändring på bland annat:

- Sida 3, sammanfattning, andra och tredje stycket

” ... Syftet med förslaget är att öka effektiviteten i Skatteverkets arbete med besök utanför Skatteverkets lokaler, dvs. externa besök för bl.a. kontroll och tillsyn, och samtidigt öka säkerheten för Skatteverkets personal i samband med dessa besök. Skatteverket kan göra fler besök utanför Skatteverkets lokaler när tidsåtgången per besök minskar och fler besök blir genomförbara utifrån ett säkerhetsperspektiv ... ”

- Sida 6, 3:e och 4:e stycket

” ... I sitt arbete utanför de egna lokalerna behöver Skatteverket förhålla sig till de trafikbestämmelser som framförallt finns i trafikförordningen (1998:1276) och i lokala trafikföreskrifter. Personal vid Skatteverkets skattebrottsenhet kan under vissa förutsättningar stanna eller parkera fordon på platser där detta annars är förbjudet, när de gör besök eller vidtar andra åtgärder utanför Skatteverkets lokaler.

Effektiviteten i Skatteverkets verksamhet begränsas av att övrig personal på Skatteverket som gör besök utanför Skatteverkets lokaler måste leta efter parkering eller förflytta sig längre sträckor till fots på grund av långa avstånd mellan t.ex. en besöksadress eller förrättningsplats och tillgänglig parkering. Detta påverkar också effektiviteten i samverkan med de myndigheter som i sina verksamheter har andra möjligheter till framförallt parkering än Skatteverkets personal ... ”

- Sida 12, Folkbokföringsverksamheten, 3:e stycket

” ... En effektivisering av möjligheten att använda kontrollbesök i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet är en viktig förutsättning för att kunna genomföra fler bosättningskontroller. Genom att möjliggöra för Skatteverkets personal att i samband med kontrollbesök stanna eller parkera närmare aktuella förrättningsplatser kan en sådan effektivisering ske på ett enkelt och resurssnålt sätt.

Tidsåtgången per besök skulle minska vilket i sin tur leder till att de positiva effekterna av den externa kontrollverksamheten blir större ... ”

- Sida 13, Beskattningsverksamheten, andra stycket

” ... Det är visat att Skatteverkets kontroller ger effekt. Om fler besök och kontroller kan genomföras är det troligt att effekterna skulle bli än större. Detta skulle gynna både Skatteverkets eget arbete, men även arbetet i samverkan med andra myndigheter. En effektivisering av Skatteverkets arbete med besök utanför de egna lokalerna skulle även ge bättre förutsättningar för Skatteverket att bidra till arbetet kring t.ex. A-krim och det finns anledning att förutsätta att för staten kostsamt fusk med individuppgifter skulle kunna upptäckas med hjälp av effektivare kontroller av personalliggare .. ”

Mikael Hagberg

Avdelningschef Anläggning och infrastruktur

Göteborgs Stad, Stadsmiljöförvaltningen